

B.Ed. Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April – 2024 (Old Course)
SCHOOL POLICES AND ADMINISTRATION(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

- (1) શાળા વ્યવસ્થાપનની વ્યાખ્યા લખો.
- (2) વયપત્રક રજીસ્ટર એટલે શું?
- (3) સેવાપોથી એ શું છે?
- (4) માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકોની નિવૃત્તિવય જણાવો.
- (5) શાળા પત્રકો માંથી કોઈ પણ બે અગત્યના પત્રકોના નામ લખો.
- (6) શિસ્તના બે પ્રકારો જણાવો.
- (7) U.G.C. નું પૂરું નામ લખો.
- (8) N.C.T.E. ની સ્થાપના ક્યારે અને ક્યાં થઈ?
- (9) D.E.O. નું પૂરું નામ જણાવો.
- (10) રાજ્યના શિક્ષણ ખાતાના વહીવટી વડા કોણ હોય છે?

પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ૧૦ પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (૧૨ માંથી ૧૦)

(૨૦)

- (1) L.C. નું પૂરું નામ જણાવી ટૂંકમાં પરિચય આપો.
- (2) શાળા વ્યવસ્થા પરના કોઈપણ બે હેતુ જણાવો.
- (3) આચાર્યની મુખ્ય જવાબદારીઓ કઈ છે? યાદી આપો.
- (4) શિસ્તની સંકલ્પના જણાવો.
- (5) "શિક્ષક એ રાષ્ટ્રનું નિર્માતા છે"- વિધાન સમજાવો.
- (6) શિક્ષકની કોઈપણ ત્રણ ફરજો જણાવો. (અધિનિયમને આધારે)
- (7) C.B.S.E. બોર્ડનું પૂરું નામ જણાવી તેનું વડુમથક નું નામ આપો.
- (8) B.R.C. એટલે શું?
- (9) મોડેલ શાળાના હેતુઓ જણાવો.
- (10) જવાહર નવોદય વિશે ટૂંકમાં પરિચય આપો.
- (11) 35% અનુદાનમાં કઈ કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે.
- (12) માધ્યમિક શાળામાં કેટલા વર્ગોની સંખ્યા એ સુપરવાઇઝર નીમી શકાય?

પ્રશ્ન-૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ૦૬ પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (૭ માંથી ૬)

(૨૪)

- (1) શાળા વ્યવસ્થાપનની સંકલ્પના સમજાવો.
- (2) કેળવણી નિરીક્ષકની ફરજો જણાવો.
- (3) વિદ્યાર્થી કલ્યાણ માટેની ત્રણ પ્રવૃત્તિઓ લખો.
- (4) ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક બોર્ડના કાર્ય જણાવો.
- (5) મોડેલ શાળા વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો.
- (6) DPEO ની ફરજો જણાવો.
- (7) BRC ની ફરજો જણાવો.

પ્રશ્ન-૪ નીચેના પ્રશ્નમાંથી કોઈપણ ૦૨ પ્રશ્નના વિસ્તૃત જવાબ લખો. (૩ માંથી ૨)

(૧૬)

- (1) રજાના નિયમો હેઠળ મળવાપાત્ર રજાઓના પ્રકારોની વિગતે સમજ આપો.
- (2) માધ્યમિક શિક્ષણ ક્ષેત્રે અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓના અધિકારો જણાવો.
- (3) પ્રાથમિક શિક્ષણનું વહીવટી માળખું જણાવો.

ENGLISH VERSION

Que-1 Answer each of the following questions briefly.

(10)

- (1) Write the definition of school management.
- (2) What is Age Register?
- (3) What is service book?
- (4) State the retirement of secondary school teachers.
- (5) Name any two important papers from school papers.
- (6) State two types of discipline.
- (7) U.G.C. Write the full name of
- (8) N.C.T.E. When and where was it founded?
- (9) D.E.O. Give the full name of
- (10) Who is the administrative head of the state education department?

Que-2 Write the answer to any 10 questions from the following questions. (10 out of 12)

(20)

- (1) L.C. Tell the full name and give a brief introduction.
- (2) State any two purposes on school system.
- (3) What are the main responsibilities of a principal? Give a list.
- (4) Explain the concept of discipline.
- (5) "A teacher is the builder of a nation"- Explain the statement.
- (6) State any three duties of a teacher. (Depending on the Act)
- (7) C.B.S.E. State the full name of the board and give the name of its headquarters.
- (8) What is B.R.C.?
- (9) State the objectives of a model school.
- (10) Give a brief introduction about Jawahar Navodaya.
- (11) What does the 35% grant include?
- (12) How many classes can a supervisor be appointed in a secondary school?

Que-3 Write the answer to any 06 questions from the following questions. (6 out of 7)

(24)

- (1) Explain the concept of school management.
- (2) State the duties of a Training Inspector.
- (3) Write three activities for student welfare.
- (4) State the functions of Gujarat Secondary and Higher Secondary Board.
- (5) Give brief information about Model School.
- (6) State duties of DPEO.
- (7) State duties of BRC.

Que-4 Write a detailed answer to any 02 of the following questions. (2 out of 3)

(16)

- (1) Explain in detail the types of leave admissible under the Leave Rules.
- (2) State the rights of students studying in secondary education sector.
- (3) State the administrative structure of primary education.
